

ječ), toraj so tudi nemški admontski benediktinci še našli v svoji okolici Slovene.

Celó v Traungavi v Steinfeldu še se omenjajo slovenski stanovniki okoli l. 993.: „in Steinfeld et locum Riut — novale unum a suo Sclavo nomine Wenzo“ (Pachmayr „Annales Cremisan. pag. 36.). Ime Wenzo je tudi zaradi tega imenitno, ker to ime večkrat nahajamo na rimskih kamnih v zemlji starodavnih Venetov izkopanih: VENZONIS filius sem našel trikrat, in nominativ: VENZO, dvakrat.

Razven Contzena spozna v novejši dobi tudi učeni G. Rosen, da so starodavni Veneti bili Slovani. On piše: „Ortsbenennungen, die ein entschieden slawisches Gepräge haben, lassen mit Sicherheit auf eine slawische Autochthonenbevölkerung im heutigen Ungarn schliessen, von der das alte Volk der Heneter oder Veneter am adriatischen Meerbusen, ein Volk, dessen Name einerseits in dem der Stadt Venedig, und andererseits in der deutschen Volksbenennung Slawen, d. h. dem Worte Wenden fortlebt, nur einen vorgeschobenen Zweig bildete“ (glej „Deutsche Revue, herausgegeben von Richard Fleischer. II. Jahrg. Heft 9. Juni 1878. pag. 344.).

Slovansko slovstvo.

* „*Epistola encyclica ss. domini Leonis pp. XIII. Grande munus.*“ Editio slavica polyglotta.

Izšla je ta jako lična knjiga v Ciril-Methodovi tiskarni v Pragi in dobiva se tudi v ljubljanski „katoliški bukvarni“, ne vezana po 1 gold., a vezana po 1 gold. 30 nov. Ona obseza znano okrožnico preslavnega papeža Leona XIII. o apostolih slovanskih v izvorniku latinskem in v 7 slovanskih jezicah. Škoda, da motijo oko (v prestavi slovenski) nekatere tiskovne pomote in da je napis zavil po drugem narečji; sicer pa radi spregledamo te pogreške in hvaležni smo že imenovani tiskarni, da je natisnila in založila važno knjigo, po kateri bo marsikdo z veseljem segnil in jo hranil kot svoj najdražji zaklad. Dobro bode došla posebno zgodovinarjem, ker je velevažnega zgodovinskega pomena, in prijateljem jezikov slovanskih, ker imajo tu prilike, primerjati razna narečja slovanska.

* *Družba sv. Mohora* izdala je za letošnje leto ter razposlala družbenikom sledeče knjige:

„Slovenski Goffine ali razlaganje cerkvenega leta“. Predelal Lambert Ferčnik, dekan v Žabnicah, IV. snopič.

„Hoja za Marijo Devico ali posnemanje njenih čednost“. Po P. Sebastijanu Zajlerju, premonstratencu, posnel B. Bartol, duhoven.

„Naše škodljive živali v podobi in besedi.“ Opisal Fr. Erjavec, profesor v Gorici. II. snopič.

„Občna zgodovina za slovensko ljudstvo“. Spisal Josip Starè, kr. profesor više realke v Zagrebu. VIII. snopič.

„Dr. Ignacij Knoblehar, apostoljski provikar v srednji Afriki“. Za slovensko ljudstvo spisal Fr. Jaroslav.

„Koledar družbe sv. Mohora za navadno leto 1882“.

Iz družbenega oglasnika posnamemo, da je društvo štelo letos 517 dosmrtnih in 24.567 letnih udov, tedaj za 346 manj od lani. — Ker je za razpisana darila letos tekmovalo nad 40 pisateljev, je društvo tudi za letos razpisalo 8 daril po 35 gold., in sicer za štiri krajše, izvirne povesti v obsegu vsaj $\frac{1}{2}$ tiskane pôle in za štiri podučne spise različnega zapopadka

v obsegu $\frac{1}{2}$ tiskane pôle. Za prihodnje leto namenjene so uže sedaj sledeče knjige: „Življenje blažene Device Marije in njenega ženina sv. Jožefa“. Spisuje Janez Volčič, župnik v Št. Marjeti na Dolenjskem. — „Križana usmiljenost“ ali „Življenje sv. Elizabete“, poslovenil P. Krizogon Majar. To knjigo lepšale bodo podoče. — Nadaljevanje „Občne zgodovine“ in „Škodljivih živali“. — „Slovenskih večernic“ 37. zvezek in običajni „Koledar za leto 1883.“ Slovenci! oglasite se toraj o pravem času in v prav obilni množini, da število udov ne bo zaostajalo, temveč rastlo v čast slovenskemu slovstvu.

Zabavne stvari.

Jezikoslovna zabavnica.

Znano je, kako nekatere vrste Nemci zaničujejo slovanski jezik z vsemi njegovimi narečji vred in to nekaj iz sovraštva do slovanskih narodov, nekaj pa iz nevednosti, ker se Nmec izmed vseh jezikov slovanskega najnerajši in najtežje uči. Svojo mržnjo do tega jezika kaj rad zagovarja in opravičuje s tem, češ, da je trd in za njegov jezik veliko besedi in zlogov celó neizgovorljivih. Največ zaničevanja v tem obziru ima trpeti česki jezik zavoljo posameznih zlogov, ki se pa tudi v našem slovenskem po večem nahajajo. Za predmet zasmehovanja si izbirajo navadno besede in zloge, v katerih je po več soglasnikov nasupičenih in to vedidel zato, ker Čehi polglasnik (zamolkli) e pred črkama r in l, včasih celó pred črko n v pisavi izpuščajo. Slovenci tak e, za katerega je Metelko iznašel posebno znamenje z, izpuščamo (vsaj v novejšem času večina pisateljev) samo pred črko r, kakor Srbi, in tako se pišejo kratke besede čisto brez samoglasnika, na pr.: vrt, krt, vrv, črv, prst, smrt, grd itd. Po takih besedah posebno blastajo nasprotniki našega jezika, češ, da se mora pri njihovem izgovarjanji človek daviti; pa ne vedó, da pred vsakim rom tiči uže črka e (r), katere zato treba pisati ni, ker se ne izgovarja popolnem, marveč skoro čisto požira.

Po tem vvodu lahko prestopimo k drobni nemško pisani knjižici, ki nam je te dni v roke prišla in v kateri nek Čeh prav dobro klesti Nemca, ki je javno na smeh stavil česki jezik, češ, da stavek „strč prst skrz krk“ se ne dá izgovoriti, še manj pa vglasbiti. V vezani besedi dokazuje ta Čeh prevzetnemu in nevednemu Nemcu, da ravno Nmec ima cele kupe tako trdih besedi, v katerih se e ne izgovarja, in če bi se tudi ne pisal, bi taka beseda okó še veliko huje bôdla, kakor česka, ker bi bilo po pet, šest in še več soglasnikov na enem kupu; če je takih besedi več po vrsti, mora vsacega kar tilnik boleti. V končnicah namreč črko e Nmec ravno tako požira, kakor mi pred rom, celó še več, požira jo tudi pred lom in nom, kakor Čeh, zato mu pisatelj prav dobro poje:

Hörst denn das e in Säubern, Sondern, Liefern und Weigern?
Hörst es in Wiehern und Räuchern? Hörst es in Ufern und Schillern?

Hörst denn das e in Zimmern und Donnern? Hörst es in Holpern?

Hörst es in Wässern und Außern, in Flattern, Manövern und Schnitzern?

Hörst denn ein e in Gabeln und Handeln? Hörst es in Hageln, Zipfeln und Angeln, Eicheln und Hühneln? in Wackeln und Wimmeln?

Hörst es in Fafeln und Faffeln, in Doppeln, Satteln und Witzeln?

So gut hör' ich es auch im böhmischen trn, pla und strč prst!